

Osoitetietojärjestelmää koskevat strategiset linjaukset auki kirjoitettuina

Nämä linjaukset koskevat kuntien antamien rakennusten ja alueiden osoitetietojen hallintaa valtakunnallisessa osoitetietojärjestelmässä.

1. Osoitetietojärjestelmä on osoitetiedon valtakunnallinen master

Osoitetietojärjestelmällä on perusrekisteriluonne. Käyttäjät voivat luottaa siihen, että OTJ:stä saatavilla oleva osoitetieto on luotettava. Osoitetietojärjestelmästä on saatavilla kaikki voimassa olevat osoitteet, ja osoitteet ovat ajantasaisia ja kunnissa tehtyjen viranomaispäätösten mukaisia.

Osoitetiedot syntyvät, muuttuvat ja lakkaavat kunnan prosesseissa ja osoitepäätöksin. Maanmittauslaitos ei muuta OTJ:ssa olevia osoitetietoja. Kunta korjaa osoitetiedoissa havaitut puutteet ja virheet.

Kunta tarjoaa uuden tai muuttuneen osoitetiedon Osoitetietojärjestelmään. Kunta tarjoaa osoitetiedot tietojärjestelmästä sähköiselle rajapinnalle. Tarvittaessa kunnille tarjotaan käyttöliittymä. Kun kunta ryhtyy OTJ:n tietojen ylläpitäjäksi, kunnan voimassa olevat laatuvarmistetut osoitetiedot tallennetaan OTJ:ään. Sen jälkeen kunta tarjoaa tiedot uusista, lakanneista ja muuttuneista osoitetiedoista.

Maanmittauslaitos toimii vastuullisena Osoitetietojärjestelmän ylläpitäjänä. Maanmittauslaitos vastaa osoitetietojen hallinnasta OTJ:ssä kuntien tarjoamien tietojen perusteella. Maanmittauslaitos vastaa myös OTJ:n tietopalveluiden toiminnasta, käyttäjäpalautteiden hallinnasta, laadunhallinnan palveluista sekä tiedon käyttäjille ja tuottajille tarjottavasta käyttäjätuesta. Lisäksi Maanmittauslaitos koordinoi OTJ:n jatkokehittämistä.

Toimijoiden vastuut ja valtuudet perustuvat säädöksiin, ja toimintatapoja tarkennetaan OTJ:n hallintamallissa.

2. Osoitetietojärjestelmä sisältää kaikki osoitteet

Kunta tarjoaa Osoitetietojärjestelmään osoitetiedot kaikista kunnan voimassa olevista osoitteista. Kunta tarjoaa OTJ:ään rakennusten osoitteiden lisäksi alueille ja paikoille annetut osoitteet. Osoite voi koskea esim. puistoa, uimarantaa, urheilukenttää, retkeilyalueen pysäköintipaikkaa tai erilaisia rakennelmia.

Jotta yhteiskunnan käytössä on ajantasaiset osoitetiedot, kunnan tulee tarjota tiedot uusista, muuttuneista ja lakaneista osoitteista viiveettä. Asuinrakennusten osoitteiden osalta on välttämätöntä, että OTJ:stä on saatavissa oikea-aikaisesti Väestötietojärjestelmän ylläpitoon tarvittavat tiedot. Tavoite on, että normaalitilanteessa tiedot ovat OTJ:stä saatavissa välittömästi osoitepäätöksen jälkeen tai viimeistään seuraavana päivänä. Tämä edellyttää, että kunta kirjaa osoitteen kunnan tietojärjestelmään välittömästi osoitepäätöksen yhteydessä.

Osoitetietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen lakkaavat osoitteet jäävät

Osoitetietojärjestelmään historiatietona. Osoitteen muuttuessa toiseksi yhteys voimassaolevan ja entisen osoitteen välillä tallennetaan osoitetietoihin. Ennen OTJ:n käyttöönottoa lakaneita osoitteita tuodaan järjestelmään vain, jos kunta katsoo sen joidenkin osoitteiden osalta tarpeelliseksi.

3. Kunta vastaa antamiensa osoitteiden laadusta yhdessä määriteltyjen laatuvaatimusten mukaisesti

Laatuvaatimukset määritellään yhdessä Maanmittauslaitoksen, Kuntaliiton ja kuntien edustajien kesken. Laatuvaatimusten määrittelyssä otetaan huomioon keskeisten käyttäjien vaatimukset osoitetiedolle sekä osoitteistamista koskevat suositukset. Osoitteita koskevat vaatimukset kirjataan tarpeellisilta osin säädöksiin.

Laatuvaatimukset ovat yhdenmukaiset kaikille osoitetiedoille. Laatuvaatimukset ovat yhdenmukaiset koko maassa ja **sekä OTJ:n käyttöönoton aikana olemassa oleville että sen jälkeen syntyville osoitetiedoille.** Olemassa olevien osoitteiden osalta varaudutaan pitkään siirtymäaikaan.

Osoitetietojärjestelmään tulevien osoitetietojen laatu varmennetaan automaattisin menetelmin. Osoitetietoja OTJ:ään tuotaessa niiden laatuvaatimustenmukaisuus varmennetaan niiltä osin, kuin se on automaattisin menetelmin mahdollista. Kunnissa varmistetaan osoitetiedon vaatimustenmukaisuus jo osoitepäätöksen yhteydessä, jotta osoitteet saadaan käyttöön viiveettä päätösten jälkeen. Tässä apuna on yhteistyössä määriteltävät laadunhallinnan menetelmät ja välineet.

Osoitetietojärjestelmän laadunhallinnan kokonaisuus muodostuu Osoitetietojärjestelmän laadunvarmistuspalvelusta ja kunnissa käytettävistä laadunhallinnan menetelmistä ja välineistä. Kuntien käyttöön tarkoitettujen laadunhallinnan menetelmien ja välineiden avulla huolehditaan, että osoitetiedot syntyvät virheettöminä ja vaatimusten mukaisina. Menetelmät ja välineet suunnitellaan tarkoituksenmukaisiksi yhteistyössä kuntien, kuntien järjestelmätoimittajien ja Maanmittauslaitoksen kesken. OTJ:ään tuotavien osoitetietojen laadunvarmistuspalvelulla varmistetaan kaikkien osoitetietojen laatuvaatimustenmukaisuus. **Kunta vastaa OTJ:ään tarjoamiensa tietojen (uudet ja muuttuneet tiedot) oikeellisuudesta.** Maanmittauslaitos vastaa, että OTJ:n tiedot ovat kunnan tarjoamien tietojen mukaisia.

Käyttäjät voivat antaa palautetta osoitetietojen laadusta Osoitetietojärjestelmän kautta. Osoitetietojärjestelmän osana on palvelu, jonka kautta käyttäjät voivat ilmoittaa OTJ:n

osoitetiedoissa havaitsemistaan puutteista ja virheistä. OTJ ohjaa palautteen kunnalle, jonka osoitetietoa palaute koskee. Kunnilla on velvollisuus käsitellä palautteet ja vastata palautteisiin. Palautteet ja niitä koskevat vastaukset tehdään näkyviksi OTJ:ssä. Maanmittauslaitoksen palveluita koskevat palautteet käsitellään Maanmittauslaitoksessa.

Kunta on velvollinen korjaamaan laatupuutteet Osoitetietojärjestelmästä tulevan ilmoituksen perusteella. Mahdollinen laatupuute on voitu tunnistaa automaattisin menetelmin tai havaita muulla tavalla. Laatupuute on korjattava viiveettä. Vakavimmat puutteet, kuten virheet asuinrakennusten osoitteissa, vaativat välitöntä korjausta.

4. Osoitetietojärjestelmän osoitetiedot ovat avointa tietoa

Osoitetietojärjestelmän osoitetietojen avoimuus ja hyvä saatavuus edistävät luotettavien osoitetietojen käyttöä.

Osoitetietojärjestelmän osoitetiedoista ei peritä maksua.

Osoitetietojärjestelmästä osoitetiedot ovat osoitenimi- ja -numerotasolla kaikkien saatavilla ja käytettävissä. Muita kuin julkisia osoitteita ei tuoda järjestelmään. OTJ:stä tarjotaan rajapintapalvelut sekä tarvittaessa muunlaiset tietopalvelut (esim. tiedostopalvelu) osoitetietoja tarvitsevien tahojen käyttöön.

Osoitetietojärjestelmässä ei ole tietoa siitä, kuka tai mitä toimintaa osoitteessa on. Kun osoitetiedot linkitetään muuhun tietoon osoitetietoa käyttävässä järjestelmässä, on siinä järjestelmässä hallittava tietosuoja henkilötietojen tai muiden suojattavien tietojen osalta.

5. Julkishallinnon tietojärjestelmät käyttävät valtakunnallisen osoitetietojärjestelmän osoitetietoja

Osoitetietojärjestelmän toteuttamisessa varmistetaan riittävä yhteentoimivuus keskeisten osoitetietoa hyödyntävien järjestelmien kanssa. Osoitetiedon linkitystä varten luodaan tarvittavat tunnusyhteudet. Yhteentoimivuus VTJ:n kanssa otetaan huomioon järjestelmän toteutuksessa ja käyttöönotossa.

Osoitetietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen kunnilla ei ole velvoitetta toimittaa osoitetiedon muutoksia muihin julkishallinnon tietojärjestelmiin.

Osoitetietojärjestelmä tarjoaa muutostietopalvelun käyttöön niille, jotka pitävät omassa järjestelmässään kopiota osoitetiedoista. Toteutuksessa otetaan huomioon mm. DVV:n, Häätäkeskuslaitoksen ja PolIT:n tarpeet.

Osoitetietojärjestelmästä lähtee automaattisesti tieto uusista ja muuttuneista osoitteista niille tahoille, joille kunnat ovat velvollisia ilmoittamaan näistä tiedoista.